

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Vabariigi Valitsus
määrus
algtekst-terviktekst
13.05.2017
Hetkel kehtiv
RT I, 03.05.2017, 15

Kaali maastikukaitseala kaitse-eeskiri

Vastu võetud 27.04.2017 nr 79

Määrus kehtestatakse [looduskaitseaduse](#) § 10 lõike 1 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Kaali maastikukaitseala kaitse-eesmärk

(1) Kaali maastikukaitseala¹ (edaspidi *kaitseala*) eesmärk on kaitsta:
1) meteoriidikraatreid ja neid ümbritsevat pärandkultuurmaastikku;
2) kaitsealuseid liike, milleks on tõmbilehine tiivik (*Fissidens arnoldii*), jalaka-kauss-samblik (*Gyalecta ulmi*) ja kähar põõsassammal (*Thamnobryum alopecurum*), ning nende kasvukohti;
3) käsitähtsusi ja nende elupaiku.

(2) Kaitseala maa- ja veeala jaguneb vastavalt kaitsekorra eripärade ja majandustegevuse piiramise astmele sihtkaitsevööndiks ja piiranguvööndiks.

(3) Kaitsealal tuleb arvestada looduskaitseaduses sätestatud piiranguid käesolevas määruses ettenähtud erisustega.

§ 2. Kaitseala asukoht

(1) Kaitseala asub Saare maakonnas Pihtla vallas Kaali ja Kõljala külas.

(2) Kaitseala välispiir ja vööndite piirid on esitatud kaardil määruse lisas².

§ 3. Kaitseala valitseja

Kaitseala valitseja on Keskkonnaamet.

§ 4. Kaitse alla võtmise ja piirangute põhjendused

Määruse seletuskirjas³ on esitatud põhjendused:

- 1) kaitse alla võtmise eesmärkide vastavuse kohta kaitse alla võtmise eeldustele;
- 2) loodusobjekti kaitse alla võtmise otstarbekuse kohta;
- 3) kaitstava loodusobjekti tüübi valiku kohta;
- 4) kaitstava loodusobjekti välis- ja vööndite piiride kulgemise kohta;
- 5) kaitsekorra kohta.

2. peatükk Kaitsekorra üldpõhimõtted

§ 5. Lubatud tegevus

(1) Inimestel on lubatud viibida ning korjata marju, seeni ja muid metsa kõrvalsaadusi kogu kaitsealal.

(2) Telkimine ja lõkketegemine on kaitsealal lubatud:

- 1) õuemaal;
- 2) kohas, mis on kaitseala valitseja nõusolekul selleks ette valmistatud ja tähistatud;

3) punktides 1 ja 2 nimetatud juhtudel ainult kaitseala valitseja igakordsel nõusolekul.

(3) Kaitsealal on lubatud:

1) sõidukiga ja maastikusõidukiga sõitmine teedel;

2) jalgratastega sõitmine radadel;

3) punktides 1 ja 2 nimetatud juhtudel sõidukiga ja maastikusõidukiga sõitmine järelevalve- ja päästetöödel, kaitseala valitsemise ja kaitse korraldamisega seotud tegevusel, kaitseala valitseja nõusolekul teostataval teadustegevusel ning kaitse-eeskirjaga lubatud töödel.

(4) Kaitsealal on lubatud jahipidamine.

(5) Kaitseala valitseja nõusolekul on kaitsealal lubatud mootorita ujuvvahendiga sõitmine.

(6) Kaitsealal on lubatud kalapüük.

§ 6. Keelatud tegevus

Kaitseala valitseja nõusolekuta on kaitsealal keelatud:

1) muuta katastriüksuse kõlvikute piire ja sihtotstarvet;

2) koostada maakorralduskava ja teha maakorraldustoiminguid;

3) kehtestada detailplaneeringut ja üldplaneeringut;

4) lubada ehitada ehitusteatisel kohustusega või ehitusloakohustuslikku ehitist, sealhulgas lubada püstitada või laiendada paadisilda;

5) anda projekteerimistingimusi;

6) anda ehitusluba;

7) rajada uut veekogu, mille pindala on suurem kui viis ruutmeetrit, kui selleks ei ole vaja anda vee erikasutusluba, ehitusluba ega esitada ehitusteatisi;

8) jahiulukeid lisaõõta.

§ 7. Tegevuse kooskõlastamine

(1) Kaitseala valitseja ei kooskõlasta tegevust, mis kaitse-eeskirja kohaselt vajab kaitseala valitseja nõusolekut, kui see võib kahjustada kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või kaitseala seisundit.

(2) Kui tegevust ei ole kaitseala valitsejaga kooskõlastatud või tegevuse juures ei ole arvestatud kaitseala valitseja kirjalikult seatud tingimusi, mille täitmise korral tegevus ei kahjusta kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või kaitseala seisundit, ei teki isikul, kelle huvides nimetatud tegevus on, vastavalt haldusmenetluse seadusele õiguspärasest ootust sellise tegevuse õiguspärasuse suhtes.

3. peatükk Sihtkaitsevöönd

§ 8. Sihtkaitsevööndi määratlus

(1) Sihtkaitsevöönd on kaitseala osa seal väljakujunenud või kujundatavate loodusväärtuste säilitamiseks.

(2) Kaitsealal on Kaali sihtkaitsevöönd.

§ 9. Sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk

Kaali sihtkaitsevööndi eesmärk on Kaali meteoriidikraatri (peakraatri) ja kaitsealuste liikide, milleks on tõmbilehine tiivik (*Fissidens arnoldii*), jalaka-kauss-samblik (*Gyalecta ulmi*) ja kähär põõsassammal (*Thamnobryum alopecurum*) ning käsitiivalised, ning nende kasvukohtade ja elupaikade kaitse.

§ 10. Lubatud tegevus

(1) Sihtkaitsevööndis on lubatud rahvaürituse korraldamine selleks kaitseala valitseja nõusolekul ettevalmistatud ja tähistatud kohas.

(2) Kaitseala valitseja nõusolekul on sihtkaitsevööndis lubatud:

1) rahvaürituse korraldamine lõikes 1 nimetatud juhul;

2) kaitsealuste liikide elutingimuste säilitamiseks vajalik tegevus;

3) peakraatri ümbritseva koosluse kujundamine vastavalt kaitse-eesmärgile, kusjuures kaitseala valitsejal on õigus esitada nõudeid puistu koosseisu ja täiuse suhtes;

4) olemasolevate ehitiste hooldustööd;

5) tootmisotstarbeta ehitiste püstitamine kaitseala tarbeks, kusjuures kaitse-eesmärgi saavutamiseks on lubatud ehitisi püstitada ka ehituskeeluvööndis;

6) tee või tehnovõrgu rajatise püstitamine kaitsealal paikneva kinnistu tarbeks.

§ 11. Keelatud tegevus

Sihtkaitsevööndis on keelatud, arvestades käesoleva määrusega sätestatud erisusi:

- 1) majandustegevus;
- 2) loodusvarade kasutamine.

4. peatükk Piiranguvöönd

§ 12. Piiranguvööndi määratlus

(1) Piiranguvöönd on kaitseala osa, mis ei kuulu sihtkaitsevööndisse.

(2) Kaitsealal on Kaali piiranguvöönd.

§ 13. Piiranguvööndi kaitse-eesmärk

Piiranguvööndi kaitse-eesmärk on meteoriidikraatrite (kõrvalkraatrite) ja neid ümbritseva pärandkultuurmaastiku ilme säilitamine.

§ 14. Lubatud tegevus

(1) Piiranguvööndis on lubatud:

- 1) majandustegevus, arvestades käesoleva määrusega sätestatud erisusi;
- 2) rahvaürituse korraldamine;
- 3) biotsiidi, taimekaitsevahendi ja väetise kasutamine põllu- ja õuemaal.

(2) Kaitseala valitseja nõusolekul on piiranguvööndis lubatud:

- 1) uue ehitise, kaasa arvatud ajutise ehitise püstitamine;
- 2) uuendusraie.

(3) Kaitseala valitseja nõusolekul on piiranguvööndis lubatud puidu kokku- ja väljavedu külmumata pinnaselt, juhul kui pinnas seda võimaldab.

§ 15. Keelatud tegevus

Piiranguvööndis on keelatud:

- 1) maavara kaevandamine;
- 2) uue maaparandussüsteemi rajamine;
- 3) puhtpuistute kujundamine ja energiapuistute rajamine.

5. peatükk Lõppsätted

§ 16. Määruse jõustumine

Määrus jõustub kümnendal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist.

§ 17. Kehtetuks tunnistamine

Vabariigi Valitsuse 14. novembri 2000. a määrus nr 360 „Kaali maastikukaitseala kaitse-eeskiri” tunnistatakse kehtetuks.

§ 18. Menetluse läbiviimine

Määruse menetlus viidi läbi keskkonnaministri 19. septembri 2016. a käskkirjaga nr 1-2/16/901 algatatud haldusmenetluses. Menetluse ülevaade koos ärakuulamise tulemustega on esitatud käesoleva määruse seletuskirjas.

§ 19. Vaidlustamine

Määrust on võimalik vaidlustada, esitades kaebuse halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras, osas, millest tulenevad kinnisasja omanikule või valdajale õigused ja kohustused, mis puudutavad kinnisasja kasutamist või käsutamist.

¹Kaitsealal asuvad meteoriidikraatrid (kraatriväli) võeti kaitse alla Vabariigi Valitsuse 19. augusti 1938. a otsusega nr 671 maa-ala looduskaitse alla võtmise kohta. Eesti NSV Ministrite Nõukogu 6. aprilli 1959. a määrusega nr 119 „Riiklike maastikuliste, geoloogiliste, botaanilis-zooloogiliste keelualade ja nende piiride kehtestamine” moodustati riiklik geoloogiline keeluala Kaali meteoriidikraatrid, mis koosnes seitsmest lahustükist. Territoriaalseks kaitsealaks laiendati kraatreid Eesti NSV Ministrite Nõukogu 24. septembri 1979. a määrusega nr 497 „Looduskaitsealade edasise väljaarendamise kohta”. Kaitseala piire ja kaitsekorda uuendati Vabariigi Valitsuse 14. novembri 2000. a määrusega nr 360 „Kaali maastikukaitseala kaitse-eeskiri”.

²Kaitseala välis- ja vööndite piirid on kantud määruse lisas esitatud kaardile, mille koostamisel on kasutatud Eesti põhikaarti (mõõtkava 1 : 10 000) ja maakatastri andmeid. Kaardiga saab tutvuda Keskkonnaametis, Keskkonnaministeeriumis, keskkonnaregistris (register.keskkonnainfo.ee) ja maainfosüsteemis www.maaamet.ee).

³Seletuskirjaga saab tutvuda Keskkonnaministeeriumi veebilehel www.envir.ee.

Jüri Ratas
Peaminister

Marko Pomerants
Keskkonnaminister

Aivar Rahno
Riigikantselei istungiosakonna juhataja riigisekretäri ülesannetes

[Lisa](#) Kaali maastikukaitseala